

Демократія, в буквальному перекладі з грецької, означає народовладдя; державний лад, закріплений конституційно, при якому громадяни країни мають право брати участь в управлінні нею. Це право вони реалізують через участь у виборах, референдумах.

Зараз демократію відносять до основних і універсальних суспільних загальнолюдських цінностей. Вона є фундаментом для побудови принципів всіх провідних держав, співтовариств, союзів і федерацій, а також лежить в основі Організації Об'єднаних Націй.

У 2007 році Генеральна Асамблея ООН на своєму 46-му пленарному засіданні ухвалила рішення щодо щорічного відзначення Міжнародного дня демократії 15 вересня, що було виражено у відповідній резолюції № 62/7, та запропонувала державам-членам, системі ООН та іншим регіональним, міждержавним і неурядовим організаціям відзначати цей день.

Хоча у демократій і є загальні риси, але єдиної моделі демократії у світі не існує. Ця форма правління відома в історії ледве чи не раніше, ніж інші форми політичної організації суспільства. Державні форми демократії були досить добре відомі античному світу. У Стародавній Греції вони упродовж тривалого часу чергувалися з різноманітними формами монархії (тираніями, деспотіями), в Стародавньому Римі республіканська демократія протягом декількох сторіч передувала правлінню монархічного імперського типу. Потім було європейське Середньовіччя з його демократичними містами-державами (Венеція, Женева, Лукка). Про демократію писали Арістотель і Платон, Монтеск'є і Джон Локк, Руссо і Робесп'єр.

Прикметно, що демократія, на відміну від недемократичних типів правління (тоталітарних, авторитарних), не спрощує відносин суспільства і держави, народу і влади сильними і примітивними засобами тиску, а навпаки – ускладнює їх. Такі демократичні процеси, як вибори і конституційні реформи, досягнення мирних угод, допомагають зберігати баланс між різними політичними інтересами, зміцнювати стабільність і знижувати ризик виникнення насильства.